

Î N C H E I E R E

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Nicolae Clima
Judecătorii	Tatiana Vieru, Ion Corolevschi
	Oleg Sternioală, Svetlana Novac

examinînd cererea de revizuire depusă de către Macar Zinovie și Macar Nina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de către Banca Comercială „Universalbank”, societate pe acțiuni, în proces de lichidare împotriva lui Savin Constantin, Savin Uliana, Macar Zinovie, Macar Nina și societății cu răspundere limitată „Prodax” cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2013, prin care a fost respinsă cererea apelanților Savin Constantin, Savin Uliana, Macar Zinovie, Macar Nina și societate cu răspundere limitată „Prodax” privind scutirea de la plata taxei de stat, și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2013, prin care recursul declarat de către Savin Constantin a fost respins iar încheierea primei instanțe a fost menținută,

c o n s t a t ă:

La data de 25 aprilie 2013 BC „Universalbank” SA, în proces de lichidare s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Savin Constantin, Savin Uliana, Macar Zinovie, Macar Nina, SRL „Prodax” cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamanta BC „Universalbank” SA, în proces de lichidare a menționat că, în conformitate cu contractul de credit nr. 33625111-LF din 18 martie 2011, a acordat lui Savin Constantin un credit în sumă de 380000 lei, cu termenul final de rambursare la data de 03 mai 2013.

Întru garantarea rambursării în termen a creditului acordat, Macar Zinovie și Macar Nina, în calitate de debitori ipotecari au ipotecat Băncii, conform contractului de ipotecă nr. 21147 din 05 august 2011, bunul imobil - garaj nr. 395 în TCK- 15, cu nr. cadastral 030011300109395, cu suprafața de 43,8 m², situat în mun. Bălți, str. Sorocii, evaluat de către părți la suma de 76300 lei.

La fel rambursarea în termen a creditului acordat a fost garantată de SRL „Prodax”, în calitate de fidejutor, conform contractului de fidejusiune nr. 33625111-F-2 din 18 martie 2011 și în calitate de debitor gajist, conform contractului de gaj nr. 33155237-G-I din 01 noiembrie 2007. În temeiul ultimului contract menționat, cu acordurile adiționale, SRL „Prodax” a gajat Băncii bunuri materiale - mobilă în asortiment ce se află în mun. Bălți, str. Alexandru cel Bun, 5a, evaluate la suma de 210000 lei.

Reclamanta a mai indicat că, pârîta Savin Uliana, conform contractului de fidejusiune nr. 33625111-F-I din 18 martie 2012 s-a obligat față de Bancă să execute integral obligația debitorului Savin Constantin, ce rezultă din contractul de credit privind achitarea creditului, dobînzii și altor sume aferente creditului, în caz dacă debitorul nu va executa în mod corespunzător și integral obligațiile contractuale asumate.

Conform calculului Băncii, la data de 13 martie 2012, datoria totală a debitorului Savin Constantin față de Bancă constituia 377327,08 lei, inclusiv: suma creditului 349800,00 lei, dobînzii - 23802,26 lei, penalități - 2816,15 lei, comision - 908,67 lei.

Reclamanta BC „Universalbank” SA, în proces de lichidare a susținut că, pârîtul Savin Constantin se eschivează de la rambursarea creditului primit, precum și de la plată altor sume aferente creditului. Pînă în prezent nu a achitat datoria acumulată la creditul utilizat, încălcînd, astfel, prevederile punctelor 2.5, 2.8, 2.9, 2.11 și 4.2 ale contractului de credit.

Mai indică că, banca a întreprins toate măsurile prevăzute de art. 31 al Legii nr. 142 din 26 iunie 2008 cu privire la ipotecă și a expediat notificarea nr. 01-599 din 14 martie 2012 în adresa debitorului Savin Constantin, fedejusorului Savin Uliana și debitorilor ipotecari Macar Zinovie și Macar Nina, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei restante și intenția Băncii referitor la exercitarea dreptului de ipotecă conform Legii cu privire la ipotecă în cazul nesatisfacerii cerințelor înaintate, notificare care a rămas fără răspuns.

Despre intenția Băncii de executa dreptul de gaj asupra bunului gajat, Banca a expediat în adresa debitorului Savin Constantin și debitorilor gajiști SRL „Prodax” preavizul de executare a dreptului de gaj nr. 01-765 din 29 martie 2012.

Reclamanta BC „Universalbank” SA a solicitat încasarea în mod solidar în folosul acesteia din urmă a datoriei în sumă de 377327,08 lei de la: Savin

Constantin, din contul bunurilor ce-i aparțin cu drept de proprietate; de la Savin Uliana, de la Macar Zinovie și Macar Nina din contul bunului ipotecat, conform contractului de ipotecă nr. 21147 din 05 august 2011: garaj nr. 395, cu nr. cadastral 030011300109395, cu suprafața de 43,8 m², situat în mun. Bălți, str. Sorocii, evaluat de către părți la suma de 76300 lei; de la SRL „Prodax” din contul bunului gajat Băncii conform contractului de gaj nr. 33155237-G-I din 01 noiembrie 2007: mobilă în asortiment ce se află în mun. Bălți, str. Alexandru cel Bun, 5a, evaluată la suma de 210000 lei și conform contractului de fidejusiune nr. 33625111-F 2 din 18 martie 2011.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 10 aprilie 2013 acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat în mod solidar de la Savin Constantin, Savin Uliana, Macar Zinovei, Macar Nina în beneficiul BC „Universalbank” SA, în proces de lichidare datoria în sumă de 462299,55 lei și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 13869 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Savin Constantin, Savin Uliana, SRL „Prodax” SRL, Macar Zinovei și Macar Nina au depus cererea de apel împotriva hotărârii date, cerînd scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea cererii de apel și aplicarea corespunzător prevederilor art. 86 alin. (2) CPC.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2013 a fost respinsă cererea apelanților Savin Constantin, Savin Uliana, Macar Zinovie, Macar Nina și SRL „Prodax” privind scutirea de la plata taxei de stat. S-a acordat apelanților termen pînă la data de 10 septembrie 2013 ora 9:30, pentru anexarea dovezii de plata a taxei de stat în mărime de 10401,75 lei.

În dezacord cu încheierea sus-enunțată, recurentul Savin Constantin, la data de 24 iulie 2013 a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei decizii privind scutirea de la plata taxei de stat, cu trimiterea pricinii în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea amplă a recursului, acesta a indicat în esență că, instanța de apel a adoptat încheierea, cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

În acest context, a invocat că, instanța de apel nu a dat aprecierea corespunzătoare stării financiare dificile a recurentului Savin Constantin, cauzată de întreținerea unui copil minor, care suferă de o maladie gravă și necesită un tratament complicat și îngrijire specială.

Drept urmare, recurentul Savin Constantin este în imposibilitate să achite taxa de stat pentru examinarea apelului.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2013, recursul declarat de către Savin Constantin a fost respins iar încheierea primei instanțe a fost menținută.

Invocînd ilegalitatea deciziei din data de 09 octombrie 2013, la data de 28 octombrie 2014, Macar Zinovie și Macar Nina au depus cerere de revizuire, solicitînd admiterea cererii de revizuire și casarea deciziei instanței de recurs.

În motivarea cererii, revizuenții au indicat drept temei pentru revizuirea formulată art. 449 lit. b) CPC.

În acest context au menționat revizuenții Macar Zinovie și Macar Nina că, prin emiterea decizie instanței de recurs s-a purces la încălcarea gravă a art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției, potrivit căruia orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexîndu-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărîri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărîrii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care după emiterea hotărîrii, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate, este de înțeles că, circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărîrii, iar revizuientul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărîrii, revizuirea căreia se cere.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cele menționate de revizuienți nu poate constitui temei de revizuire în sensul normei enunțate, dat fiind faptul că, acestea din urmă nu constituie circumstanțe nou-descoperite care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a pricinii civile.

Mai mult decît atît, înscrisurile prezentate nu sînt în măsură să influențeze soluția emisă de instanța de recurs la data de 09 octombrie 2013 și nici nu pot combate circumstanțele de fapt și de drept pe care a fost întemeiată ultima.

În acest context, instanța de revizuire remarcă că, în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente. Iar, elementele de fapt, ca modalitate a probării circumstanțelor, vor constitui, în conformitate cu art. 117 alin. (2) CPC, explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, depozițiile martorilor, înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, concluziile experților.

Este important, la caz, de remarcat că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărîrii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărîrii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că procedura de revizuire nu trebuie folosită de către instanțele naționale într-o manieră incompatibilă cu principiul securității juridice (cauza „Sfinx-Impex” SA c. Moldovei, nr. 28439/05 din 25 septembrie 2012).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (res judecata).

Sub acest aspect, se va menționa și faptul că, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a), prin urmare aceasta urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărîri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghezat.

O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că temeiurile invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. b) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Macar Zinovie și Macar Nina ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Macar Zinovie și Macar Nina împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de către Banca Comercială „Universalbank”, societate pe acțiuni, în proces de lichidare împotriva lui Savin Constantin, Savin Uliana, Macar Zinovie, Macar Nina și societății cu răspundere limitată „Prodax” cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei.

Încheiere nu este supusă nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Nicolae Clima

Tatiana Vieru

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală

Svetlana Novac